

Справка за съответствие на българското законодателство с Директива на Съвета 2014/112/ЕС от 19 декември 2014 г. за прилагане на Европейското споразумение относно определени аспекти на организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт, сключено от Европейския съюз за речно корабоплаване (ЕВU), Европейската организация на речните превозвачи (ЕСO) и Европейската федерация на работниците от транспорта (ЕТF) (ОВ, L 367 от 23 декември 2014 г.)

<p align="center">Директива на Съвета 2014/112/ЕС от 19 декември 2014 г. за прилагане на Европейското споразумение относно определени аспекти на организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт, сключено от Европейския съюз за речно корабоплаване (ЕВU), Европейската организация на речните превозвачи (ЕСO) и Европейската федерация на работниците от транспорта (ЕТF)</p>	<p align="center">Българско законодателство</p>	<p align="center">Степен на съответствие</p>
<p align="center">Член 1</p> <p>Настоящата директива прилага Европейското споразумение за уреждане на определени аспекти на организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт, сключено на 15 февруари 2012 г. от Европейския съюз за речно корабоплаване (ЕВU), Европейската организация на речните превозвачи (ЕСO) и Европейската федерация на работниците от транспорта (ЕТF), изложено в приложението към него.</p>	<p align="center">Кодекс на търговското корабоплаване</p> <p align="center">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1в. Този кодекс въвежда изискванията на Директива на Съвета 2014/112/ЕС от 19 декември 2014 г. за прилагане на Европейското споразумение относно определени аспекти на организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт, сключено от Европейския съюз за речно корабоплаване (ЕВU), Европейската организация на речните превозвачи (ЕСO) и Европейската федерация на работниците от транспорта (ЕТF) (ОВ, L 367/86 от 23 декември 2014 г.).</p> <p align="center">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетеля</p> <p>(приета с ПМС № 226 от 2003 г.; обн., ДВ, бр. 93 от 2003 г., изм., бр. 96 от 2005 г., изм. и доп., бр. 32 от 2014 г., бр. 10 от 2018 г. и бр. 89 от 2019 г.)</p> <p align="center">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1в. Наредбата въвежда изискванията на Директива на Съвета 2014/112/ЕС от 19 декември 2014 г. за прилагане на Европейското споразумение относно определени аспекти на организацията на</p>	<p align="center">Пълно</p>

	работното време в сектора на вътрешния воден транспорт, сключено от Европейския съюз за речно корабоплаване (ЕВУ), Европейската организация на речните превозвачи (ЕСО) и Европейската федерация на работниците от транспорта (ЕТФ) (ОВ, L 367 от 23 декември 2014 г.).	
<p align="center">Член 2</p> <p>1. Държавите членки могат да запазват в сила или да въведат по-благоприятни разпоредби от тези, определени с настоящата директива.</p> <p>2. Изпълнението на настоящата директива не представлява при никакви обстоятелства достатъчно основание за намаляване на общата степен на защита на работниците в областите, уредени с настоящата директива. То не засяга правата на държавите членки и на социалните партньори да установяват, с оглед променящи се обстоятелства, законодателни, регулаторни или договорни разпоредби, различни от тези, които съществуват към момента на приемане на настоящата директива, при условие че са спазени минималните изисквания, предвидени в настоящата директива.</p> <p>3. Прилагането и тълкуването на настоящата директива не засяга разпоредбите, обичаите или практиките на Съюза или на национално равнище, осигуряващи по-благоприятни условия за засегнатите работници.</p>	<p align="center">Кодекс на търговското корабоплаване</p> <p>Субсидиарно прилагане</p> <p>Чл. 88д. За неуредените в този кодекс и в наредбата по чл. 88б, ал. 1 въпроси, свързани с трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ под българско знаме, и корабоприетателя, се прилагат нормите на действащото българско трудово законодателство.</p>	<p align="center">Пълно Република България запазва в сила действащите по- благоприятни разпоредби на вътрешното законодателство</p>
<p align="center">Член 3</p> <p>Държавите членки определят санкциите, приложими при нарушаване на националните разпоредби, постановени съгласно настоящата директива. Санкциите са ефективни, съразмерни и възпиращи.</p>	<p align="center">Кодекс на търговското корабоплаване</p> <p>Чл. 381. (1) Който наруши други разпоредби на този кодекс се наказва с глоба или с имуществена санкция от 20 до 500 лв.</p> <p>(2) Който не изпълни или наруши законно разпореждане на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 10 до 250 лв.</p> <p>(3) Който наруши подзаконовите нормативни актове по прилагането на този кодекс и за нарушението не е предвидено друго наказание, се наказва с глоба или имуществена санкция от 400 до 2000 лв.</p>	<p align="center">Пълно</p>

<p style="text-align: center;">Член 4</p> <p>1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 31 декември 2016 г. Те незабавно информират Комисията за това.</p> <p>Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.</p> <p>2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.</p>	<p style="text-align: center;">Кодекс на търговското корабоплаване</p> <p style="text-align: center;">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1в. Този кодекс въвежда изискванията на Директива на Съвета 2014/112/ЕС от 19 декември 2014 г. за прилагане на Европейското споразумение относно определени аспекти на организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт, сключено от Европейския съюз за речно корабоплаване (ЕВУ), Европейската организация на речните превозвачи (ЕСО) и Европейската федерация на работниците от транспорта (ЕТФ) (ОВ, L 367/86 от 23 декември 2014 г.).</p> <p style="text-align: center;">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетеля</p> <p style="text-align: center;">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1в. Наредбата въвежда изискванията на Директива на Съвета 2014/112/ЕС от 19 декември 2014 г. за прилагане на Европейското споразумение относно определени аспекти на организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт, сключено от Европейския съюз за речно корабоплаване (ЕВУ), Европейската организация на речните превозвачи (ЕСО) и Европейската федерация на работниците от транспорта (ЕТФ) (ОВ, L 367 от 23 декември 2014 г.).</p>	<p>Не подлежи на въвеждане</p> <p style="text-align: center;">Пълно</p> <p>Не подлежи на въвеждане</p>
---	---	--

<p style="text-align: center;">Член 5</p> <p>Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.</p>		<p>Не подлежи на въвеждане</p>
<p style="text-align: center;">Член 6</p> <p>Адресати на настоящата директива са държавите членки.</p>		<p>Не подлежи на въвеждане</p>
<p style="text-align: center;">ПРИЛОЖЕНИЕ</p> <p style="text-align: center;">Европейско споразумение относно определени аспекти на организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт</p> <p>Като има предвид, че:</p> <p>1) С Директива 2003/88/ЕО относно някои аспекти на организацията на работното време се установяват общи минимални стандарти, които, с изключение на посочените в член 20, параграф 1 области (междудневна почивка, почивка в работно време, междуседмична почивка, продължителност на нощния труд), се отнасят и до организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт. Тъй като посочените разпоредби не отчитат в достатъчна степен особените условия на труд и живот в сектора на вътрешния воден транспорт, са необходими по-специфични правила в съответствие с член 14 от Директива 2003/88/ЕО.</p> <p>2) Тези по-специфични правила следва да гарантират високо равнище на закрила на труда и опазване на здравето на работниците в сектора на вътрешния воден транспорт.</p> <p>3) Вътрешният воден транспорт е вид транспорт с международен характер, за който са характерни предимно трансграничните дейности в европейската транспортна мрежа от вътрешни водни пътища. Поради това в сектора на европейския вътрешен воден транспорт следва да се работи за насърчаването на еднакви рамкови условия в секторния пазар на труда и предотвратяването на</p>		<p>Преамбюлът на Споразумението не подлежи на въвеждане</p>

нелоялната конкуренция, основана на разликите в законоустановената организация на работното време.

4) С оглед на значението на транспортния сектор за икономическата конкурентоспособност, Европейският съюз си постави за цел да насърчава онези видове транспорт, които се отличават с по-ниска енергийна интензивност, с по-голяма екологосъобразност и по-висока безопасност¹. Като по-екологосъобразен вид транспорт с наличен свободен капацитет, вътрешният воден транспорт може да допринесе за облекчаването на европейския транспорт на стоки по шосе и по железопътни линии.

5) Организацията на труда варира в рамките на сектора. Броят на работниците и работното време на борда варират в зависимост от организацията на труда, предприятието, района на плаване, дължината на маршрута и големината на плаващото средство. От една страна, има плавателни съдове, които се експлоатират в режим на непрекъснато плаване, т.е. 24 часа, като екипажът работи на смени. От друга страна, предимно средните предприятия по правило експлоатират своите плавателни съдове по 14 часа на ден пет или шест дни седмично. В сектора на вътрешния воден транспорт работното време на работника на борда не съвпада с времето на експлоатацията на дадено плаващо средство.

6) Специфична особеност в сектора на вътрешния воден транспорт е обстоятелството, че на борда може да се намира не само работното място, но и подслонът или жилището на работещите на борда. Поради това е обичайно те да прекарват и почивките си на борда. Много от работниците в сектора на вътрешния воден транспорт, по-специално намиращите се на по-големи разстояния от родните си места, работят множество последователни дни на борда, за да си спестят времето за път и за да могат след това да прекарат повече дни у дома или на друго място по свой избор. Така например, при режим 1:1 работникът разполага с еднакъв брой почивни и работни дни. По тази причина броят на последователните работни дни на борда и

броят на почивните дни може да е съответно по-голям, отколкото при трудово правоотношение на сушата.

7) Една голяма част от средното работно време в сектора на вътрешния воден транспорт обичайно е време, през което лицето е на разположение (например в резултат на дейности, които не могат да се планират, свързани с изчакване при шлюзове или при товарене и разтоварване на плаващото средство), като това време може да се падне и през нощта. Поради това установените максимални граници за дневното и седмичното работно време могат да бъдат и по-високи от определените в Директива 2003/88/ЕО.

8) Същевременно трябва да се признае, че работното натоварване в сектора на вътрешния воден транспорт се влияе от множество фактори, например от шум, вибрации, организация на работното време. Независимо от разпоредбите на Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място², с цел закрила на работниците се предвиждат годишни проверки на здравословното състояние, за да бъдат взети предвид особените условия на труд в сектора на вътрешния воден транспорт.

9) Допълнителните изисквания, които са налице на борда по време на дежурствата през нощта, следва да се вземат предвид посредством ограничаването на максимално допустимата продължителност на нощния труд и посредством организацията на труда.

10) В сектора на вътрешния воден транспорт освен работници се трудят и самостоятелно заети лица³. Определянето на статута на самостоятелно заето лице се извършва въз основа на съответното национално право.

11) Условията на труд и живот на борда на плавателни съдове за превоз на пътници се различават от тези, характерни за другите форми на вътрешния воден транспорт, и поради това дават основание за наличието на специални разпоредби. Различното социално обкръжение, различните стопански дейности и сезонният характер в

тази част от сектора на европейския вътрешен воден транспорт намират отражение в различаваща се организация на труда.

На основание Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 154 и член 155, параграф 2 от него, подписалите страни отправят съвместно искането сключеното на равнището на Съюза споразумение да бъде приложено посредством решение на Съвета по предложение на Комисията. Подписалите страни се споразумяха за следното:

Параграф 1 Обхват

1. Настоящото споразумение се отнася до мобилни работници, които са наети на работа като членове на екипажа или изпълняващи друга функция (обслужващ персонал) на борда на плаващо средство, експлоатирано в сектора на търговския вътрешен воден транспорт на територията на държава членка.

2. По смисъла на настоящото споразумение операторите в сектора на вътрешния воден транспорт не се считат за работници, дори ако те същевременно имат статута на работници в собственото си предприятие.

3. Настоящото споразумение не засяга националните или международните разпоредби относно безопасността на корабоплаването, приложими по отношение на мобилните работници и посочените в параграф 1, точка 2 лица.

4. Доколкото между настоящото споразумение и национални или международни разпоредби относно безопасността на корабоплаването съществуват различия по отношение на мобилните работници във връзка с почивките, предимство имат разпоредбите, които предлагат по-висока степен на защита на здравето и безопасността на работниците.

5. Мобилни работници, работещи на борда на плаващо средство, експлоатирано на територията на държава членка извън сектора на

Кодекс на търговското корабоплаване

Обществени отношения, предмет на кодекса

Чл. 1. (1) Този кодекс урежда обществените отношения в Република България, които възникват във връзка с търговското корабоплаване и контрола върху него, изискванията за българската принадлежност на корабите, изискванията към корабните и превозните документи, правата и задълженията на капитаните и екипажите, договорите за превоз на товари, пътници и багаж, вещните права върху корабите, договорите за наем на кораби, договорите за застраховка на кораби и товари, авариите на кораби, спасяването по море и река и други отношения, свързани с корабоплаването и неговата безопасност.

Екипаж на кораба

Чл. 87. (1) Екипажът на кораба се състои от капитан, другите лица от командния състав и корабната команда, вписани в екипажния списък. Екипажът на корабите, плаващи под българско знаме се попълва с необходимия брой квалифицирани морски лица, притежаващи съответна правоспособност, съгласно наредба за компетентност за морските лица в Република България, издадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Обслужващ персонал

Пълно

търговския вътрешен воден транспорт, и чиито условия на труд се уреждат от организации на работодателите и работниците под формата на колективни трудови договори или тарифни договори, могат да бъдат включени в обхвата на споразумението със съгласието и одобрението на тези организации на работодателите и работниците, доколкото разпоредбите на настоящото споразумение са по-благоприятни за работниците.

Чл. 88а¹. Обслужващ персонал са всички служители на борда на пътнически кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, които не са членове на екипажа на кораба.

Общи правила за трудовите правоотношения

Чл. 88б. (1) Трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ под българско знаме, и корабоприетеля се уреждат от този кодекс и с наредба на Министерския съвет.

(2) С наредбата по ал. 1 се определят и изискванията за:

1. безопасни и здравословни условия на труд на борда на корабите с отчитане спецификата на извършваните превози;
2. корабоприетелите относно спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд;
3. предотвратяване на професионални заболявания и нещастни случаи на борда на корабите;
4. поддържане на съответни стандарти за хигиена на борда на корабите.

Субсидиарно прилагане

Чл. 88д. За неуредените в този кодекс и в наредбата по чл. 88б, ал. 1 въпроси, свързани с трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ под българско знаме, и корабоприетеля, се прилагат нормите на действащото българско трудово законодателство.

Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетеля

Чл. 1. (1) С наредбата се уреждат трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ под българско знаме, и корабоприетеля, включващи условията за наемане на работа и за

сключване на трудов договор, като работно време, възнаграждения, почивки, платен годишен отпуск, репатриране, социално-битови условия на борда и отговорност на корабопричителя при болест и злополука на членовете на екипажа и на обслужващия персонал, които с оглед спецификата в областта на търговското корабоплаване се налага да бъдат уредени различно от общото трудово законодателство.

(2) С наредбата се уреждат и минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на борда на корабите за предотвратяване на рисковете при работа с оглед предпазване от трудови злополуки, професионални болести, аварии, инциденти и други опасности за живота и здравето на членовете на екипажа и на обслужващия персонал.

Чл. 2. (1) Наредбата не се прилага по отношение на трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения на борда на военните и граничнополицейските кораби, на корабите, използвани за спортни цели, развлечение и отдих, на морските кораби с големина до 40 бруто тона и екипаж до четирима души включително и на корабите, плаващи по вътрешните водни пътища, с дължина до 20 метра и с екипаж до двама души.

(2) Разпоредбите на глава втора не се прилагат и по отношение на риболовните кораби с дължина под 24 метра.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

14. „Мобилен работник“ е всеки работник, нает на работа като член на пътуващия персонал в предприятие, което превозва пътници или стоки по вътрешни водни пътища. Физическите лица – корабопричитатели, в сектора на вътрешния воден транспорт не се считат за мобилни работници, независимо че могат да имат статут на такива в собственото си предприятие.

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за трудовите и непосредствено

<p style="text-align: center;">Параграф 2 Определения</p> <p>За целите на настоящото споразумение се прилагат следните определения:</p> <p>а) „плаващо средство“ е плавателен съд или плаващо съоръжение;</p> <p>б) „пътнически плавателен съд“ е плавателен съд за дневно пътуване или плавателен съд с кабина, построен и екипиран да превозва повече от 12 пътници;</p>	<p style="text-align: center;">свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабопридетеля</p> <p>§ 1. В чл. 2 се правят следните изменения: 1. Алинея 1 се изменя така: „(1) Наредбата не се прилага по отношение на трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения на борда на: 1. военните и граничнополицейските кораби; 2. корабите, използвани за спорт, туризъм и развлечения; 3. морските кораби с големина до 40 бруто тона и екипаж до четирима души включително; 4. риболовните кораби, плаващи по вътрешните водни пътища на Република България.“ 2. В ал. 2 думата „риболовните“ се заменя с „морските риболовни“.“</p> <p style="text-align: center;">Наредба № 22 от 22 декември 2018 г. за техническите изисквания към корабите, плаващи по вътрешните водни пътища (обн., ДВ, бр. 89 от 2018 г., изм. и доп., бр. 15 от 2020 г., изм., бр. 24 от 2022 г.)</p> <p style="text-align: center;">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1. По смисъла на тази наредба: 1. „Плавателно средство“ означава плавателен съд или елемент от плаващо оборудване. 7. „Пътнически плавателен съд“ означава плавателен съд за дневно пътуване или плавателен съд с кабина, построен и оборудван да превозва повече от 12 пътници.</p> <p style="text-align: center;">Кодекс на търговското корабоплаване</p> <p style="text-align: center;">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1а. По смисъла на този кодекс:</p>	<p style="text-align: center;">Пълно</p> <p style="text-align: center;">Пълно</p>
---	---	---

<p>в) „работно време“ е времето, през което по нареждане на работодателя или негов представител работникът полага труд на, по и за плаващото средство, разпределен е на работа или трябва да е на разположение за работа (време, през което лицето е на разположение);</p> <p>г) „почивка“ е времето извън работното време; това понятие обхваща периоди на почивка на борда на движещи се плаващи средства, на неподвижни плаващи средства и на сушата; то не обхваща кратките почивки (до 15 минути);</p> <p>д) „почивен ден“ е непрекъснат 24-часов период на почивка, през който работникът се намира на свободно избрано от него място;</p> <p>е) „оператор в сектора на вътрешния воден транспорт“ е всяко лице, което самостоятелно и за собствена сметка експлоатира с търговска цел плаващи средства в сектора на вътрешния воден</p>	<p>2. „Пътнически кораб“ е всеки кораб, включително високоскоростен плавателен съд, по смисъла на Международната конвенция за безопасността на човешкия живот по море (SOLAS), който превозва повече от 12 пътници.</p> <p>Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетателя</p> <p>Чл.23г. (1) Работното време е времето, през което по нареждане на работодателя или негов представител мобилният работник:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. полага труд на борда на кораба; 2. полага труд по кораба; 3. полага труд за кораба; 4. е на разположение. <p>Чл. 17. (3) Работното време на членовете на екипажа и на обслужващия персонал се прекъсва с една или няколко почивки. Капитанът осигурява на членовете на екипажа и на обслужващия персонал почивка за хранене, която не може да бъде по-малко от 30 минути.</p> <p>(4) Почивките по ал. 3 не се включват в работното време. Прекъсването на работното време с почивки до 15 минути два пъти дневно се включва в работното време.</p> <p>Чл.23д. (4) Почивен ден е 24-часовият период на непрекъсната почивка, през който мобилният работник се намира на избрано от него място. Почивките в работния ден по чл. 17, ал. 3 и междудневните почивки се ползват на борда, докато корабът плава или е застанал на котва или на кей, или на сушата – когато корабът е в пристанище.</p> <p>Кодекс на търговското корабоплаване</p> <p>Отговорност на корабоприетателя</p> <p>Чл. 9. (3) Корабоприетател по смисъла на този кодекс е лице,</p>	<p>Пълно</p> <p>Пълно</p> <p>Пълно</p> <p>Пълно</p>
--	---	---

<p>транспорт;</p> <p>ж) „графикът на работното време“ съдържа план на работните и почивните дни, който се оповестява предварително от работодателя на работника;</p>	<p>което експлоатира кораба от свое име независимо от това, дали е собственик на кораба или го ползува на друго законно основание.</p> <p>Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетеля</p> <p>Чл. 21. (2) За кораби, плаващи под българско знаме по вътрешните водни пътища, може да се поставя табло за организацията на работата на всяка длъжност съгласно приложение № 1а.</p> <p>(3) Таблата съдържат най-малко следната информация:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. организацията на работното време на борда на кораба по време на плаване и в пристанище; 2. минималното време за почивка (брой часове за почивка), регламентирано в Раздел IIIа, съответно в Раздел IIIб на тази глава. <p>(4) Информацията по ал. 1 и 2 се изписва на български и на съответния приложим съгласно чл. 6, ал. 6 чужд език.</p> <p>Наредба за работното време, почивките и отпуските (приета с ПМС № 72 от 1986 г.; обн., ДВ, бр. 6 от 1987 г., изм., бр. 31, 55 и 59 от 1991 г., бр. 59 и 67 от 1993 г., бр. 38 от 1994 г., бр. 54 от 2001 г., бр. 103 от 2002 г., бр. 72 от 2004 г., бр. 24 и 103 от 2005 г., бр. 96 от 2006 г., бр. 1 от 2007 г., бр. 10 и 67 от 2009 г. и бр. 21 от 2011 г., изм. и доп., бр. 19 от 2012 г., доп., бр. 110 от 2013 г., изм. и доп., бр. 63 от 2015 г., бр. 41 от 2017 г. и бр. 58 от 2018 г., изм., бр. 18 от 2020 г., доп., бр. 56 от 2020 г., изм. и доп., бр. 78 от 2022 г.)</p> <p>Чл. 9а. (1) Едновременно с установяването на сумирано изчисляване на работното време по чл. 142, ал. 2 КТ работодателят утвърждава поименни графици за работа за периода, за който е установено сумираното изчисляване, които трябва да се съхраняват най-малко 3 години след края на периода. Работодателят запознава работниците или служителите с утвърдените графици преди започване на работа по тях.</p> <p>Чл. 13г. (3) Работодателят утвърждава поименни графици за</p>	<p>Пълно</p>
--	--	--------------

<p>з) „нощ“ е времето между 23.00 ч. и 06.00 ч.;</p> <p>и) „работник, който полага нощен труд“ е:</p> <p>аа) от една страна, всеки работник, който обичайно работи през нощта най-малко в продължение на три часа от ежедневно работно време;</p> <p>бб) от друга страна, всеки работник, който има вероятност да работи през нощта известна част от годишното си работно време, като тя се определя от съответната държава членка:</p> <p>ааа) в националното законодателство, след консултации със социалните партньори;</p> <p>или</p> <p>ббб) в колективни договори или споразумения, сключени между социалните партньори на национално или регионално равнище;</p>	<p>времето на разположение, които се съхраняват най-малко 3 години. Работодателят запознава работниците и служителите с утвърдените поименни графици предварително.</p> <p style="text-align: center;">Кодекс на труда</p> <p>Нощен труд Чл. 140. (2) Нощен е трудът, който се полага от 22,00 ч. до 06,00 ч., а за работници и служители, ненавършили 16-годишна възраст – от 20,00 ч. до 06,00 ч.</p> <p style="text-align: center;">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетеля</p> <p>Чл. 27. Нощен е трудът, който се полага от 22 до 6 часа.</p> <p style="text-align: center;">Кодекс на труда</p> <p>Особени правила при полагане на нощен труд Чл. 140а. (1) Работници и служители, в редовното работно време на които се включват най-малко три часа нощен труд по чл. 140, ал. 2, както и работници и служители, които работят на смени, една от които включва най-малко три часа нощен труд, се смятат за работници и служители, които полагат нощен труд.</p> <p>Тристранно сътрудничество Чл. 3. (1) Държавата осъществява регулирането на трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения, както и въпросите на жизненото равнище в сътрудничество и след консултации с представителните организации на работниците и служителите и на работодателите. Обхватът на въпросите на жизненото равнище, предмет на консултации, се определя с акт на Министерския съвет по предложение на Националния съвет за тристранно сътрудничество.</p>	<p>Българските правни норми са по-благоприятни (съгласно чл. 2 от Директивата)</p> <p>Пълно</p>
---	--	---

<p>й) „работник на смени“ е всеки работник, който е вписан в график за работа на смени;</p>	<p>(2) Сътрудничеството и консултациите задължително се осъществяват при приемането на нормативни актове по отношенията и въпросите, посочени в ал. 1.</p> <p>(3) По въпроси в обхвата на ал. 1 могат да се сключват споразумения между представителните организации на работниците и служителите и работодателите за приемане на нормативни актове, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. споразумението е сключено по тяхно искане след преценка на държавата; 2. държавата е предложила сключване на споразумението. <p>(4) Изпълнението на споразуменията по ал. 3 се осъществява от държавата.</p>	<p>Пълно</p>
<p>к) „обслужващ персонал“ е персоналет по смисъла на член 1.01, дефиниция 103 от приложение II към Директива 2006/87/ЕО⁴;</p>	<p style="text-align: center;">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприателя</p> <p style="text-align: center;">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1. По смисъла на наредбата:</p> <p>15. „Мобилен работник на смени“ е всеки мобилен работник, който е вписан в график за работа на смени.</p>	<p>Пълно</p>
<p>л) „мобилен работник“ е всеки работник, нает на работа като член на пътуващия персонал в предприятие, което превозва пътници или стоки по вътрешни водни пътища; позоваванията на понятието „работник“ в настоящото споразумение се тълкуват съответно;</p>	<p style="text-align: center;">Кодекс на търговското корабоплаване</p> <p>Обслужващ персонал</p> <p>Чл. 88a¹. Обслужващ персонал са всички служители на борда на пътнически кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, които не са членове на екипажа на кораба.</p> <p style="text-align: center;">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприателя</p>	<p>Пълно</p>

<p>м) „сезон“ е период от най-много 9 последователни месеца в рамките на 12 месеца, през който дейностите са обвързани с определени периоди от годината в резултат на въздействието на външни фактори, като например атмосферни условия или туристическо търсене.</p> <p style="text-align: center;">Параграф 3 Работно време и референтен период</p> <p>1. Без да се накърняват разпоредбите на параграф 4, определянето на работното време по правило се основава на осемчасов работен ден.</p> <p>2. Работното време може да бъде удължавано в съответствие с параграф 4, когато в рамките на 12 месеца (референтен период) то не превишава средно 48 часа седмично.</p>	<p style="text-align: center;">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1. По смисъла на наредбата:</p> <p>14. „Мобилен работник“ е всеки работник, нает на работа като член на пътуващия персонал в предприятие, което превозва пътници или стоки по вътрешни водни пътища. Физическите лица – корабпритежатели в сектора на вътрешния воден транспорт не се считат за мобилни работници, независимо че могат да имат статут на такива в собственото си предприятие.</p> <p style="text-align: center;">Кодекс на търговското корабплаване</p> <p style="text-align: center;">Допълнителни разпоредби</p> <p>§ 1а. По смисъла на този кодекс:</p> <p>46. „Сезонна работа“ е работа в период от време с продължителност не повече от 9 последователни месеца в рамките на 12 месеца, през който изпълняването на определени дейности е възможно като резултат от наличието на природно-климатични дадености или туристическо търсене.</p> <p style="text-align: center;">Кодекс на търговското корабплаване</p> <p style="text-align: center;">Общи правила за трудовите правоотношения</p> <p>Чл. 88б. (7) Нормалната продължителност на работното време на лицата, наети на борда на кораб, плаващ под българско знаме, е 8 часа дневно.</p> <p>(8) Работодателят може да установи сумирано изчисляване на работното време – седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 12 месеца. В тези случаи надхвърлящият установената в ал. 7 нормална продължителност на работното време труд, положен на борда на кораб от член на екипажа, не се смята за извънреден и се компенсира с равен брой часове почивка на брега след репатрирането. Ако компенсирането не може да се извърши в рамките на отчетния период на сумирано</p>	<p style="text-align: center;">Пълно</p> <p style="text-align: center;">Пълно</p>
---	---	---

<p>3. Максималното работно време през референтния период е 2 304 часа (база за изчислението: 52 седмици минус минимум 4-седмичен отпуск x 48 часа). Предоставеният годишен платен отпуск, както и отпуските по болест не се вземат предвид или не оказват въздействие при изчисляването на средната продължителност. Правото на почивка, което произтича от официалните празници, се приспада допълнително.</p> <p>4. Изчисляването на максималната продължителност на работното време за трудови правоотношения, чиято продължителност е по-кратка от референтния период, се извършва pro rata.</p>	<p>изчисляване на работното време, този труд се заплаща по ред и в размери, определени с наредбата по ал. 1.</p> <p>Специфични правила за трудовите правоотношения на членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища</p> <p>Чл. 88г. (1) При установено сумирано изчисляване на работното време за период от 12 месеца максималната продължителност на работното време за периода не може да надвишава 2304 часа. Когато член на екипажа или на обслужващия персонал е назначен за срок, по-кратък от 12 месеца, максималната продължителност на работното време за срока на договора се изчислява пропорционално.</p> <p>(2) В случаите по ал. 1 средната продължителност на седмичното работно време за периода от 12 месеца не може да надвишава 48 часа, а за период от 4 месеца – 72 часа.</p> <p>(6) Базата за изчисляване на максималната продължителност на работното време по ал. 1, изискванията към графика за работното време при сумирано изчисляване на работното време, базата за изчисляване и редът за ползване на междудневните и седмичните почивки се определят с наредбата по чл. 88б, ал. 1.</p> <p>Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприжателя</p> <p>Чл. 23г. (2) При сумирано изчисляване на работното време работодателят може да удължава работното време до 84 часа седмично, като средната продължителност на седмичното работно време за период от 12 месеца не може да надвишава 48 часа, а за период от 4 месеца – 72 часа.</p> <p>(3) Максималната продължителност на работното време за период от 12 месеца е 2304 часа и е изчислена като от общия брой седмици в 12-месечния период (52 седмици) се извади минималната продължителност в седмици на платения годишен отпуск (4</p>	<p>Пълно</p>
--	--	--------------

Параграф 4
Дневно и седмично работно време

1. Работното време не превишава:
 - а) 14 часа за всеки период от 24 часа; както и
 - б) 84 часа за всеки период от 7 дни.
2. Когато съгласно графика на работното време са налице повече работни, отколкото почивни дни, средното седмично работно време в рамките на четири месеца не може да превишава 72 часа.

седмици) и получената разлика се умножи по средната продължителност на седмичното работно време за 12-месечния период (48 часа).

(4) При изчисляване на средната продължителност на седмичното работно време по ал. 2 се изключват дните от периода, в които мобилният работник е ползвал платен годишен отпуск или отпуск за временна неработоспособност, както и официалните празници, в които не е полагал труд и не е бил на разположение.

Кодекс на търговското корабоплаване

Специфични правила за трудовите правоотношения на членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища

Чл. 88г. (1) При установено сумирано изчисляване на работното време за период от 12 месеца максималната продължителност на работното време за периода не може да надвишава 2304 часа. Когато член на екипажа или на обслужващия персонал е назначен за срок, по-кратък от 12 месеца, максималната продължителност на работното време за срока на договора се изчислява пропорционално.

(2) В случаите по ал. 1 средната продължителност на седмичното работно време за периода от 12 месеца не може да надвишава 48 часа, а за период от 4 месеца – 72 часа.

(3) Максималната продължителност на работна смяна при сумирано изчисляване на работното време не може да надвишава 14 часа за всеки период от 24 часа, като продължителността на работната седмица не може да надвишава 84 часа за всеки период от 7 дни, а за работниците и служителите с намалено работно време – до един час над намаленото им работно време.

(6) Базата за изчисляване на максималната продължителност на работното време по ал. 1, изискванията към графика за работното време при сумирано изчисляване на работното време, базата за изчисляване и редът за ползване на междудневните и седмичните

Пълно

Параграф 5
Работни и почивни дни

1. Непрекъсната работа е възможна в продължение на не повече от 31 последователни дни.

2. Когато съгласно графика на работното време броят на работните дни е най-много равен на броя на почивните, непосредствено след последователните работни дни се предоставя същият брой последователни почивни дни. Изключения относно броя на последователните почивни дни, които се предоставят непосредствено след последователните работни дни, се разрешават, при условие че:

а) максималният брой от 31 последователни работни дни не се превишава, и

б) минималният брой последователни почивни дни, посочен в точка 3, буква а), б) или в), се предоставя непосредствено след последователните работни дни, и

в) удълженият или разменен период от работни дни е уравнен в рамките на референтния период.

3. Когато съгласно графика на работното време са налице повече работни, отколкото почивни дни, минималният брой на последователните почивни дни, които следват непосредствено

почивки се определят с наредбата по чл. 88б, ал. 1.

**Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях
отношения между членовете на екипажа и на обслужващия
персонал на кораба и корабоприетеля**

Чл. 23г. (2) При сумирано изчисляване на работното време работодателят може да удължава работното време до 84 часа седмично, като средната продължителност на седмичното работно време за период от 12 месеца не може да надвишава 48 часа, а за период от 4 месеца – 72 часа.

Чл. 6. (3) Максималната продължителност на непрекъснатата работа на борда на морски кораб не може да надвишава 8 месеца. Максималната продължителност на непрекъснатата работа на борда на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, не може да надвишава 31 последователни дни.

Чл. 23д. (1) Ако според графика на работното време броят на работните дни е по-малък или равен на броя на почивните дни, периодите на непрекъсната работа се редуват с равни по продължителност периоди от последователни почивни дни. Изключение от това правило се допуска при едновременното изпълнение на следните условия:

1. не се нарушава максималната продължителност на непрекъсната работа на борда на кораб по чл. 6, ал. 3, изречение второ;

2. след периода на непрекъсната работа се предоставя минимален брой последователни почивни дни, изчислен по реда на ал. 2;

3. в рамките на 12-месечния период се извършва компенсиране на удължения или разместен период на непрекъсната работа.

(2) Когато според графика на работното време работните дни са повече от почивните, след периода на непрекъсната работа се предоставя минимален брой последователни почивни дни, определен по следния начин:

Пълно

работните дни, се определя, както следва:

а) от 1-вия до 10-ия последователен работен ден: по 0,2 почивни дни за всеки последователен работен ден (например: 10 последователни работни дни = 2 почивни дни),

б) от 11-ия до 20-ия последователен работен ден: по 0,3 почивни дни за всеки последователен работен ден (например: 20 последователни работни дни = 5 почивни дни),

в) от 21-вия до 31-вия последователен работен ден: по 0,4 почивни дни за всеки последователен работен ден (например: 31 последователни работни дни = 9,4 почивни дни),

При това изчисление на минималния брой последователни почивни дни частите от почивни дни се сумират и се ползват само като цели дни.

Параграф 6

Сезонна работа на борда на пътнически плавателни съдове

Без да се засягат разпоредбите на параграфи 4 и 5 от настоящото споразумение, по отношение на всички работници, които извършват сезонна работа на борда на пътнически плавателен съд, могат да се прилагат следните разпоредби:

1. Работното време не може да превишава:
 - а) 12 часа за всеки период от 24 часа; както и
 - б) 72 часа за всеки период от 7 дни.

2. За всеки работен ден на работника се полагат по 0,2 почивни дни. През всеки период от 31 дни трябва действително да бъдат предоставени най-малко два почивни дни. Останалите почивни дни се предоставят по споразумение.

1. за периода от първия до десетия последователни работни дни – по 0,2 почивни дни за всеки работен ден;
 2. за периода от единадесетия до двадесетия последователни работни дни – по 0,3 почивни дни за всеки работен ден;
 3. за периода от двадесет и първия до тридесет и първия последователни работни дни – по 0,4 почивни дни за всеки работен ден.
- (3) При изчисляване на минималния брой последователни почивни дни по ал. 2 частите от почивни дни се сумират и се ползват само като цели дни.
- (4) Почивен ден е 24-часовият период на непрекъсната почивка, през който мобилният работник се намира на избрано от него място. Почивките в работния ден по чл. 17, ал. 3 и междудневните почивки се ползват на борда, докато корабът плава или е застанал на котва или на кей, или на сушата – когато корабът е в пристанище.

Кодекс на търговското корабоплаване

Специфични правила за трудовите правоотношения на членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища

Чл. 88г. (4) Максималната продължителност на работна смяна при сумирано изчисляване на работното време на членовете на екипажа и на обслужващия персонал, извършващи сезонна работа на борда на пътнически кораб, който плава по вътрешните водни пътища, не може да надвишава 12 часа за всеки период от 24 часа, като продължителността на работната седмица не може да надвишава 72 часа за всеки период от 7 дни.

Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетеля

Пълно

Пълно

<p>3. Като се вземат предвид предходната алинея и параграф 3, алинея 4, ползването на почивните дни и спазването на средното работно време от 48 часа съгласно параграф 3 се извършва в съответствие с колективните трудови договори или споразумения между социалните партньори, а при липса на такива споразумения – в съответствие с разпоредбите на националното законодателство.</p> <p style="text-align: center;">Параграф 7 Почивки</p> <p>На работниците се предоставят редовни и достатъчно дълги и непрекъснати почивки, чиято продължителност се определя в единици от време, така че да се гарантира, че те няма да наранят себе си, своите колеги или други лица поради преумора или нередовен режим на работа, както и че няма да получат здравни увреждания в краткосрочен или дългосрочен план.</p> <p>Почивката не може да е по-кратка от:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) 10 часа за всеки период от 24 часа, като от тях най-малко 6 часа са без прекъсване, и б) 84 часа за всеки период от 7 дни. 	<p>Чл. 23е. (1) Мобилните работници, извършващи сезонна работа на борда на пътнически кораб, който плава по вътрешните водни пътища, имат право на 0,2 почивни дни за всеки работен ден. В рамките на всеки 31-дневен период се предоставят поне два последователни почивни дни, а останалите се ползват по споразумение между страните по трудовото правоотношение.</p> <p>(2) Освен ако с колективен трудов договор не са уговорени по-благоприятни условия, графикът на работното време се изготвя в съответствие със следните изисквания:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. максималната продължителност на работното време за срока на сезонната работа се изчислява по правилото на чл. 88г, ал. 1, изречение второ от КТК; 2. средната продължителност на седмичното работно време за срока на сезонната работа не може да надхвърля 48 часа; 3. организацията на работните и почивните дни трябва да осигурява изпълнението на разпоредбата на ал. 1, изречение второ.” <p style="text-align: center;">Кодекс на търговското корабоплаване</p> <p style="text-align: center;">Специфични правила за трудовите правоотношения на членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища</p> <p>Чл. 88г. (5) Минималната продължителност на почивката на членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, е:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. за период от 24 часа – 10 часа, от които поне 6 часа са без прекъсване; 2. за всеки 7-дневен период – 84 часа. <p>(6) Базата за изчисляване на максималната продължителност на работното време по ал. 1, изискванията към графика за работното време при сумирано изчисляване на работното време, базата за изчисляване и редът за ползване на междудневните и седмичните почивки се определят с наредбата по чл. 88б, ал. 1.</p>	<p style="text-align: center;">Пълно</p>
---	--	--

Параграф 8
Почивка в работно време

В случай че дневното работно време превишава шест часа, на работника се предоставя почивка, като подробностите, в т.ч. нейната продължителност и условията, при които тя се предоставя, се установяват в колективните трудови договори или споразумения

Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприитежателя

Чл. 3. (3) Капитанът на кораба създава организация за спазване на изискванията за работното време и почивките на борда на кораба по време на плаване и в пристанищата и за безопасни и здравословни условия на труд.

Чл. 17. (3) Работното време на членовете на екипажа и на обслужващия персонал се прекъсва с една или няколко почивки. Капитанът осигурява на членовете на екипажа и на обслужващия персонал почивка за хранене, която не може да бъде по-малко от 30 минути.

Чл. 18. При необходимост капитанът на кораба може да възлага корабно дежурство на всеки член на екипажа по предварително изготвен график, като сведе до минимум прекъсванията на времето за почивка и не допуска преумора на членовете на екипажа.

Чл. 19. (1) Тренировките за действия при бедствия и аварии се организират по начин, засягащ в най-малка степен периодите на почивка на членовете на екипажа и на обслужващия персонал.

(2) В случаите по ал. 1 или при извънредно повикване на работа на лицата, чиято почивка е нарушена, се осигурява съответната компенсационна почивка.

Чл. 70. Капитанът осигурява:

3. необходимите почивки на членовете на екипажа и на обслужващия персонал по време на работа;

Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя

Чл. 17. (3) Работното време на членовете на екипажа и на обслужващия персонал се прекъсва с една или няколко почивки. Капитанът осигурява на членовете на екипажа и на обслужващия

Пълно
Запазени са по-
благоприятните
правила на
действащото
българско
законодателство

<p>между социалните партньори, а при липсата на такива – в разпоредбите на националното законодателство.</p> <p style="text-align: center;">Параграф 9 Максимална продължителност на работното време през нощта</p> <p>Въз основа на определената на седем часа продължителност на нощта максималната продължителност на седмичното работно време през нощта е 42 часа в рамките на всеки седемдневен период.</p> <p style="text-align: center;">Параграф 10 Годишен отпуск</p> <p>Всеки работник има право на платен годишен отпуск от най-малко</p>	<p>персонал почивка за хранене, която не може да бъде по-малко от 30 минути.</p> <p>(4) Почивките по ал. 3 не се включват в работното време. Прекъсването на работното време с почивки до 15 минути два пъти дневно се включва в работното време.</p> <p style="text-align: center;">Кодекс на труда</p> <p>Нощен труд Чл. 140. (1) Нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 35 часа. Нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа.</p> <p>(2) Нощен е трудът, който се полага от 22,00 ч. до 06,00 ч., а за работници и служители, ненавършили 16-годишна възраст – от 20,00 ч. до 06,00 ч.</p> <p>(4) Нощният труд е забранен за:</p> <p>1. работници и служители, които не са навършили 18-годишна възраст;</p> <p style="text-align: center;">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетеля</p> <p>Чл. 4. (3) Не се допуска лица под 18 години да провеждат учебната си плавателна практика през нощта, освен когато програмата за обучение изисква изпълнение на задълженията им през нощта и при условие че това няма да навреди на здравето им.</p> <p style="text-align: center;">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетеля</p>	<p>(съгласно чл. 2 от Директивата)</p> <p style="text-align: center;">Пълно.</p> <p>Запазени са благоприятните правила на действащото българско законодателство (съгласно чл. 2 от Директивата)</p> <p style="text-align: center;">Пълно</p>
---	--	--

четири седмици, а ако продължителността на трудовото правоотношение е по-малка от една година – на съответен дял съгласно условията за придобиването на право и предоставянето на такъв отпуск, предвидени в националното законодателство и/или практика.

Минималният период за платен годишен отпуск не може да се замества с финансово обезщетение, освен при прекратяване на трудовото правоотношение.

Чл. 29а. (1) Всеки мобилен работник има право на платен годишен отпуск в размер не по-малък от 28 календарни дни.

(2) Когато през време на ползването на платения годишен отпуск на мобилен работник бъде разрешен друг вид платен или неплатен отпуск, ползването на отпуска по ал. 1 се прекъсва.

Чл. 30. В случаите, когато член на екипажа или на обслужващия персонал е назначен за период по-кратък от една година или при прекратяване на договора, размерът на платения годишен отпуск се определя пропорционално на прослуженото време.

Чл. 34. (1) Страните по трудовото правоотношение не могат да договарят компенсиране на основния платен годишен отпуск или на част от него с парично обезщетение, освен в случаите на предсрочно прекратяване на трудовото правоотношение.

(2) Страните по трудовото правоотношение може да се споразумеят ползването на допълнителния платен годишен отпуск или на компенсаторните почивки да се замени изцяло или отчасти с изплащане на парично обезщетение.

(3) Паричното обезщетение в случаите по ал. 2 се изчислява на база на основното трудово и допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер.

Чл. 35. (1) Обезщетение за неизползван платен годишен отпуск по чл. 224 от Кодекса на труда се изплаща и в случаите, когато към датата на прекратяване на трудовото правоотношение членът на екипажа или на обслужващия персонал няма придобито право на ползване на отпуск.

(2) Правото на обезщетение по ал. 1 възниква, когато членът на екипажа или на обслужващия персонал е придобил най-малко един месец трудов стаж.

Кодекс на труда

Основен и удължен платен годишен отпуск

Чл. 155. (1) Всеки работник или служител има право на платен

Параграф 11
Закрила на непълнолетните

1. По отношение на ненавършилите 18 години работници се прилагат разпоредбите на Директива 94/33/ЕО за закрила на младите хора на работното място⁵.

2. По изключение държавите членки могат посредством законова или нормативна разпоредба да разрешат навършили 16 години непълнолетни лица, които съгласно националното право не подлежат на по-нататъшно задължително редовно образование, да работят през времето, в рамките на което нощният труд е забранен съгласно Директива 94/33/ЕО, ако това е необходимо за постигане на целта на обучението в рамките на официално признат образователен курс и при условие че им се предоставя подходяща почивка като

годишен отпуск.

(2) При постъпване на работа за първи път работникът или служителят може да ползва платения си годишен отпуск, когато придобие най-малко 4 месеца трудов стаж.

(3) При прекратяване на трудовото правоотношение преди придобиване на 4 месеца трудов стаж работникът или служителят има право на обезщетение за неползван платен годишен отпуск, изчислено по реда на чл. 224, ал. 1.

(4) Размерът на основния платен годишен отпуск е не по-малко от 20 работни дни.

Уговаряне на по-големи размери на отпуските

Чл. 156а. По-големи размери на отпуските по чл. 155 и 156 могат да се уговорят в колективен трудов договор, както и между страните по трудовото правоотношение.

Забрана за парично компенсиране

Чл. 178. Забранява се компенсиране на платения годишен отпуск с парични обезщетения освен при прекратяване на трудовото правоотношение.

Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприитежателя

Чл. 4. (1) Минималната възраст за наемане на работа на борда на кораб е 18 години.

(2) Лица между 16 и 18 години се допускат на борда на кораба за провеждане на учебна плавателна практика.

(3) Не се допуска лица под 18 години да провеждат учебната си плавателна практика през нощта, освен когато програмата за обучение изисква изпълнение на задълженията им през нощта и при условие че това няма да навреди на здравето им.

Пълно

компенсация и не се поставят под въпрос целите на член 1 от Директива 94/33/ЕО.

Параграф 12 Проверки

1. Работното време или почивките на всеки работник се вписват, за да може да се следи спазването на разпоредбите на параграфи 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11 и 13.

2. Вписванията се съхраняват на борда най-малко до края на референтния период.

3. Вписванията се проверяват и утвърждават съвместно от работодателя или негов представител и работника през подходящи интервали от време (най-късно в края на следващия месец).

4. Задължително се посочват най-малко следните данни:

- а) наименование на плавателния съд,
- б) име на работника,
- в) име на компетентния капитан,
- г) дата,
- д) работен или почивен ден,
- е) начало и край на всекидневното работно време или периодите на почивка.

5. На работника се предоставя копие от отнасящите се до него утвърдени вписвания. Той е длъжен да носи копията в себе си в продължение на една година.

Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабопридетеля

Чл. 22. (1) Определено от капитана лице води за всеки член на екипажа и на обслужващия персонал ежемесечна отчетна форма за действително отработеното време или времето за почивка и временна неработоспособност поради общо заболяване, трудова злополука и професионална болест съгласно приложение № 2.

(2) Отчетната форма по ал. 1 се изготвя на български и на съответния приложим съгласно чл. 6, ал. 6 чужд език.

(3) Отчетната форма по ал. 1 ежемесечно се утвърждава от капитана или от упълномощено от него лице.

(4) Всеки член на екипажа и на обслужващия персонал получава копие от отчетната форма по ал. 1, отнасяща се за него, което е заверено от капитана или от друго лице, упълномощено от капитана, и от члена на екипажа и на обслужващия персонал.

Чл. 23. (1) До приключване на съответното плаване отчетните форми по чл. 22, ал. 1 се съхраняват при капитана на кораба, след което се предават на работодателя. При поискване от инспекторите на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Изпълнителна агенция „Морска администрация“ или от инспектори, извършващи проверки по реда на държавния пристанищен контрол, документите се предоставят за проверка.

Чл. 28. (1) За положения от всеки член на екипажа или на обслужващия персонал труд се води отчетна форма за действително отработените часове съгласно приложение № 2⁶.

Кодекс на труда

Пълно

Параграф 13
Аварийни ситуации

1. Капитанът или негов представител имат право да изискват от работника да работи толкова дълго, колкото е необходимо за осигуряване на непосредствената безопасност на плаващото средство, на лицата на борда или на товара, или за да се окаже помощ на други плавателни съдове или на лица в бедствено положение.

2. Съгласно алинея 1 капитанът или негов представител могат да изискват работникът да работи толкова дълго, колкото е необходимо, докато бъде възстановено нормалното състояние.

3. Възможно най-бързо, след като бъде възстановено нормалното състояние, капитанът или негов представител осигуряват ползването на достатъчна почивка от всеки работник, който е работил по време на предвидени за почивка периоди.

Задължение на работодателя да води трудово досие на работника или служителя

Чл. 128б. (1) Работодателят е длъжен да води трудово досие на всеки работник или служител.

(2) Трудовото досие на работника или служителя се създава при постъпване на работа и в него се съхраняват документите във връзка с възникването, съществуването, изменението и прекратяването на трудовото правоотношение.

(3) Част от документите по ал. 2 могат да бъдат създавани и съхранявани като електронни документи. Видът и изискванията за създаването и съхраняването им се определят с акт на Министерския съвет.

(4) Работникът или служителът има право да получава заверени копия от съхраняваните документи по реда на чл. 128а.

Кодекс на търговското корабоплаване

Общи правила за трудовите правоотношения

Чл. 88б. (10) При необходимост от осигуряване непосредствената безопасност на кораба, лицата или товара, намиращи се на борда, или за предоставяне помощ на други търпящи бедствие кораби или лица капитанът има право да изиска от всеки член на екипажа и на обслужващия персонал да работи толкова часове, колкото са необходими за възстановяването на нормалната обстановка. В тези случаи разпоредбите на чл. 88в, ал. 1 и 2 и чл. 88г, ал. 3, 4 и 5 не се прилагат.

Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабопридетеля

Чл. 20. (1) При необходимост от осигуряване непосредствената безопасност на кораба, на лицата или товара, намиращи се на борда,

Пълно

Параграф 14
Оценка на здравословното състояние

1. Всички работници имат право на безплатна годишна оценка на здравословното състояние. При тази оценка на здравословното състояние се обръща специално внимание на симптоми или състояния, които биха могли да се дължат на работата на борда при минимални междудневни почивки и/или минимален брой почивни дни в съответствие с параграфи 5 и 6.

2. Работниците, които полагат нощен труд и имат здравословни проблеми, за които е признато, че са свързани с полагането на нощен труд, по възможност се прехвърлят на подходяща за тях дневна работа.

3. По отношение на безплатната оценка на здравословното състояние важи задължението за пазене на лекарска тайна.

4. Безплатната оценка на здравословното състояние може да се извършва в рамките на националната система на здравеопазване.

или за предоставяне помощ на други бедстващи кораби или лица капитанът може да измени или да отмени графика на работното време и времето за почивка на членовете на екипажа и обслужващия персонал и да изисква от всеки от тях да работи толкова часове, колкото са необходими за възстановяване на нормалната обстановка.

(2) В случаите по ал. 1 капитанът създава организация на работата за ограничаване на рисковете, застрашаващи живота и здравето на членовете на екипажа и на обслужващия персонал.

(3) Възможно най-скоро след възстановяване на нормалната обстановка капитанът осигурява на всяко лице, работило по време на планираната по график почивка, ползване на съответна компенсационна почивка.

Кодекс на труда

Особени правила при полагане на нощен труд

Чл. 140а. (1) Работници и служители, в редовното работно време на които се включват най-малко три часа нощен труд по чл. 140, ал. 2, както и работници и служители, които работят на смени, една от които включва най-малко три часа нощен труд, се смятат за работници и служители, които полагат нощен труд.

(2) Работниците и служителите, които полагат нощен труд, се приемат на работа само след предварителен медицински преглед, който е за сметка на работодателя.

(3) Работниците и служителите, които полагат нощен труд, подлежат на периодични медицински прегледи по чл. 287.

(4) Когато здравен орган установи, че здравословното състояние на работник или служител се е влошило поради полагане на нощен труд, той се премества на подходяща дневна работа или се трудоустроява.

Предварителни и периодични медицински прегледи

Чл. 287. (1) Всички работници и служители подлежат на задължителни предварителни и периодични медицински прегледи.

Пълно

Условията за извършване на предварителните и периодичните прегледи съобразно характера на работата, условията на труда и възрастта на работниците и служителите се определят от министъра на здравеопазването.

(2) Предварителните медицински прегледи се заплащат от лицата, които кандидатстват за работа, а периодичните медицински прегледи са за сметка на работодателя.

(3) Работодателят и длъжностните лица в предприятието са длъжни да опазват в тайна данните относно здравословното състояние на работниците и служителите и информацията от и за съответните медицински прегледи.

Наредба № Н-11 от 2014 г. за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България
(обн., ДВ, бр. 41 от 2014 г., доп., бр. 97 от 2019 г., изм. и доп., бр. 100 от 2021 г.)

Чл. 3. Медицинско освидетелстване се извършва с цел да се извърши преценка на физическото и психическото състояние на лицата, въз основа на която да се определи степента им на годност да заемат определена длъжност на кораб, плаващ по море или вътрешни водни пътища.

Чл. 7. (1) Медицински прегледи за установяване на здравословната годност на морските лица се провеждат в многопрофилните транспортни болници – второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, и в диагностично-консултативни центрове и медицински центрове с държавно участие в капитала, в които министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията упражнява правата на държавата.

(2) Медицински прегледи за установяване на здравословната годност на морските лица могат да се провеждат и в други диагностично-консултативни центрове и медицински центрове, при условие че тези центрове отговарят на изискванията на наредбата и

<p style="text-align: center;">Параграф 15 Безопасност и опазване на здравето</p> <p>1. На работниците, които полагат нощен труд, и на работниците на смени се предоставя подходяща за естеството на тяхната работа закрила по отношение на безопасността и здравето.</p> <p>2. Съответните услуги или средства за защита и профилактика във връзка с безопасността и здравето на работниците, които полагат нощен труд, и на работниците на смени съответстват на предоставяните на другите работници и са на разположение по всяко време.</p>	<p>разполагат с необходимите лекари, които да извършват прегледи на морски лица.</p> <p>Чл. 11. (2) При преценката на способността на морските лица да изпълняват задълженията си, включително в екстремни ситуации, лицата, които извършват преглед, отчитат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. условията за живот и работа на борда на кораб; 6. обстоятелството, че при установено заболяване негативните последици могат да бъдат ограничени посредством завишаване честотата на прегледите, ограничаване на задълженията до тези, при изпълнението на които заболяването не оказва влияние, или ограничаване броя на рейсовете с цел осигуряване на адекватни медицински грижи; 7. обстоятелството, че морските лица трябва да се приспособят към условията на живот и работа на кораба, включително към изискването да се носи вахта в различни части на денонощието, към движението на кораба в лошо време, към необходимостта да се живее и работи в ограничени пространства, да се изкачват и да се вдигат тежести, както и да работят при различни атмосферни условия; <p style="text-align: center;">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприитежателя</p> <p>Чл. 55. (1) Корабоприитежателят отговоря за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и социално-битово обслужване на членовете на екипажа и на обслужващия персонал.</p> <p>(2) Капитанът на кораба като представител на корабоприитежателя отговаря за изпълнението на изискванията по ал. 1.</p> <p>Чл. 56. Корабоприитежателят набелязва целите и приема политика по осигуряване на безопасността и здравето при работа и социално-битовите условия на лицата на борда на кораба след консултации със синдикалните организации в предприятието, ако има такива, относно:</p>	<p style="text-align: center;">Пълно</p>
---	--	--

<p style="text-align: center;">Параграф 16 Режим на работа</p>	<p>1. ефективното взаимодействие между корабоприетателя и членовете на корабните екипажи и на обслужващия персонал при разработване и прилагане на мерки за подобряване на здравословните и безопасни условия на труд;</p> <p>2. осигуряването на съответни механизми за преглед на ефективността на взетите мерки;</p> <p>3. осигуряването на подходящи механизми за осъществяване на постоянни консултации между корабоприетателите, синдикалните организации в предприятието, ако има такива, и членовете на корабните екипажи и на обслужващия персонал по отношение на осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, както и други въпроси от взаимен интерес.</p> <p>Чл. 57. (1) Корабоприетателят осигурява необходимите ресурси, приема програми за достигане на набеязаните цели и създава организация за прилагането им в съответствие с политиката по чл. 56.</p> <p>(2) Корабоприетателят въвежда процедури за прилагане на политиката, включително относно взаимоотношенията с бреговите служби и други лица, намиращи се временно на борда на кораба.</p> <p>Чл. 58. (1) Корабоприетателят осигурява писмени процедури, експлоатационни инструкции, инструкции за безопасност и здраве при работа и друга документация на борда на кораба, необходима за безопасната му експлоатация.</p> <p style="text-align: center;">Кодекс на труда</p> <p>Нощен труд</p> <p>Чл. 140. (3) Работодателят е длъжен да осигурява на работниците и служителите топла храна, ободряващи напитки и други облекчаващи условия за ефективно полагане на нощния труд.</p> <p style="text-align: center;">Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба и корабоприетателя</p>	<p style="text-align: center;">Пълно</p>
--	---	--

Работодател, който възнамерява да организира работата по определена схема, спазва общия принцип за адаптиране на работата към работника, по-специално с оглед облекчаване на монотонния труд и работата с наложен ритъм, в съответствие с вида дейност, както и с изискванията за безопасност и опазване на здравето, особено по отношение на почивките в работно време.

Чл. 16. (1) В зависимост от специфичния характер и условията на работа работодателят прилага и определя следната продължителност на работното време:

1. нормалната продължителност на работното време на лицата, наети на борда на кораб, плаващ под българско знаме, е 8 часа дневно при петдневна работна седмица;

2. работодателят може да установи сумирано изчисляване на работното време за период, който не може да бъде повече от 12 месеца, при работа на смени и/или по график с продължителност на работното време над нормалната продължителност, установена в т. 1.

Чл. 59. Корабопритежателят планира, подготвя и създава организация за изпълнение на дейностите на борда на кораба по начин, който:

1. не създава риск за здравето, живота и безопасността на членовете на екипажа и на обслужващия персонал при използването на материалите и продуктите;

2. защитава и предпазва членовете на екипажа и на обслужващия персонал от вредното влияние на химикали, физични и биологични агенти при прилаганите методи на работа.

Чл. 60. (1) Корабопритежателят извършва оценка на риска на борда на всеки кораб в съответствие с Наредба № 5 от 1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска (ДВ, бр. 47 от 1999 г.) и предприема мерки за ограничаването му след обсъждане в корабните групи по условия на труд.

(2) Корабопритежателят извършва и цялостна оценка на риска на всички кораби и на бреговата администрация, отчитайки оценките по ал. 1, и предприема мерки за ограничаването му след обсъждане в комитета по условия на труд.

Чл. 69. Капитанът е отговорен за прилагането на политиката на корабопритежателя по чл. 56.

Чл. 70. Капитанът осигурява:

1. условия за извършване на работата, включващи и предприемане

<p style="text-align: center;">Параграф 17 Заключителни разпоредби</p> <p>1. По-благоприятни разпоредби Настоящото споразумение не засяга правото на държавите членки: а) да запазват в сила или да въвеждат законови или нормативни разпоредби, или б) да улесняват или разрешават прилагането на колективни</p>	<p>на мерки за предотвратяване на трудови злополуки и професионални болести на членовете на екипажа и на други лица, извършващи трудова дейност на борда на кораба;</p> <p>2. наблюдение и контрол на всяка рискова дейност, изискваща съвместна работа на членовете на екипажа;</p> <p>3. необходимите почивки на членовете на екипажа по време на работа;</p> <p>4. наличието на борда на кораба на процедури и инструкции за осъществяване на всяка дейност или работа, корабни планове, правила за безопасна работа и друга информация, необходима за безопасното им осъществяване;</p> <p>5. документите по т. 4 да бъдат поставени на подходящи места с оглед ползване от членовете на екипажа по време на работа;</p> <p>6. необходимото време за обучение на членовете на екипажа по здравословни и безопасни условия на труд;</p> <p>7. провеждането на всички планирани тренировки на борда на кораба на необходими интервали от време;</p> <p>8. участието на членовете на екипажа в тренировките по процедурите за действие при непредвидени обстоятелства;</p> <p>9. прилагането на система от разрешителни за работа при извършване на работа на борда на кораба, свързана с висока степен на риск.</p>	<p>Не подлежи на въвеждане</p>
---	---	--------------------------------

<p>трудови договори или споразумения между социалните партньори, които са по-благоприятни по отношение на безопасността и опазването на здравето на работниците.</p> <p>2. Клауза за запазване на равнището на защита Прилагането на настоящото споразумение в никакъв случай не може да бъде валидно основание за намаляване на общото равнище на защита на попадащите в неговия обхват работници.</p> <p>3. Последващи мерки след приемане на споразумението Социалните партньори подлагат на наблюдение въвеждането и прилагането на настоящото споразумение в рамките на Комитета за секторен диалог в сектора на вътрешния воден транспорт, по-специално с оглед на познанията в областта на трудовата медицина.</p> <p>4. Преразглеждане Две години след изтичане на определения в решението на Съвета за прилагане на настоящото споразумение срок за влизане в сила социалните партньори подлагат горепосочените разпоредби на преразглеждане.</p> <p>Съставено в Брюксел на 15 февруари 2012 година. Европейски съюз за речно корабоплаване (EBU) Европейска организация на речните превозвачи (ESO) Европейска федерация на работниците от транспорта (ETF) Съставено в Брюксел на 15 февруари 2012 година. Европейски съюз за речно корабоплаване (EBU) Европейска организация на речните превозвачи (ESO) Европейска федерация на работниците от транспорта (ETF)</p>		<p>Не подлежи на въвеждане</p> <p>Не подлежи на въвеждане</p> <p>Не подлежи на въвеждане</p>
---	--	--

¹ Съобщение на Комисията относно насърчаването на вътрешния воден транспорт „Naiades“, COM(2006) 6, окончателен, от 17 януари 2006 г.

² Директива на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място (89/391/ЕИО) (ОВ, L 183 от 29 юни 1989 г.), изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 г. (ОВ, L 284 от 31 октомври 2003 г.), Директива 2007/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 г. (ОВ, L 165 от 27 юни 2007 г.) и Регламент (ЕО) № 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. (ОВ, L 311 от 21 ноември 2008 г.).

³ Съобщение на Комисията COM(2010) 373, окончателен, от 13 юли 2010 г., „За свободното движение на работници: права и основни аспекти на развитието“, точка 1.1.

⁴ Директива 2006/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за установяване на техническите изисквания за плавателни съдове по вътрешни водни пътища и за отмяна на Директива 82/714/ЕИО на Съвета (ОВ, L 389 от 30 декември 2006 г.), изменена с Директива 2006/137/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г.

(ОВ, L 389 от 30 декември 2006 г.), Директива 2008/59/ЕО на Съвета от 12 юни 2008 г. (ОВ, L 166 от 27 юни 2008 г.), Директива 2008/87/ЕО на Комисията от 22 септември 2008 г. (ОВ, L 255 от 23 септември 2008 г.), Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. (ОВ, L 260 от 30 септември 2008 г.), Директива 2008/126/ЕО на Комисията от 19 декември 2008 г. (ОВ, L 32 от 31 януари 2009 г.), Директива 2009/46/ЕО на Комисията от 24 април 2009 г. (ОВ, L 109 от 30 април 2009 г.), Директива 2012/48/ЕО на Комисията от 10 декември 2012 г. (ОВ, L 6 от 10 януари 2013 г.), Директива 2012/49/ЕО на Комисията от 10 декември 2012 г. (ОВ, L 6 от 10 януари 2013 г.), Директива 2013/22/ЕО на Съвета от 13 май 2013 г. (ОВ, L 158 от 10 юни 2013 г.) и Директива 2013/49/ЕО на Комисията от 11 октомври 2013 г. (ОВ, L 272 от 12 октомври 2013 г.), поправена ОВ, L 108 от 28 април 2015 г.

⁵ Директива 94/33/ЕО на Съвета от 22 юни 1994 г. за закрила на младите хора на работното място (ОВ, L 216 от 20 август 1994 г.), изменена с Директива 2007/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 г. (ОВ, L 165 от 27 юни 2007 г.) и Директива 2014/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. (ОВ, L 65 от 5 март 2014 г.).

⁶ Приложение № 2 към чл. 22, ал. 1 и чл. 28, ал. 1

Ежемесечна отчетна форма за действително отработеното време (в часове) или времето (в часове)
за почивка и временна неработоспособност поради общо заболяване, трудова злополука или професионална болест

Име на кораба ИМО номер/УЕИН Знаме на кораба

Член на екипажа/обслужващия персонал (трите имена) Длъжност

Месец и година Дава ли вахта: да не

Моля да отбележите часовете в работа с „х“, часовете в почивка с „о“ и по болест с „б“

Час	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	"х" общо	"о" общо	"б" общо	Забележки
-----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-------------	-------------	-------------	-----------

Дата
01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

„х“ общо

„о“ общо

„б“ общо

Име на капитана на кораба (на упълномощеното лице)

Подпис на капитана (на упълномощеното лице): Подпис на члена на екипажа:

Забележка. Копие от настоящата форма се предоставя на члена на екипажа.